

ЗЛАТНАТА ТОРБА

питала русалката. — Искашъ ли да ти напълня калпака съ жълтици? На дъното на езерото има цѣли купища.

— Защо ми сж жълтици? Каж ми де е моето теленце!

— Лежи болно при чешмата въ Тъмни-долъ. Поръси му главичата съ вода и ще стане. А пъкъ ако ти потрѣбвамъ за нѣщо нѣкога, ела като се стъмни, седни на тая скала, хвърли три камъка въ водата и извикай три пжти: жиу! жиу! жиу!

Минали нѣколко години. Умрѣлъ бащата на Гривъ. Като билъ боленъ и слабъ презъ последнитѣ си дни, той отстѣпилъ предъ увещанията на упоритата мащеха и оставилъ имота си на нея и преродения си синъ.

Мащехата имала завареника като ратай въ кжщи, съсипвала го отъ работа, а отгоре на това нейниятъ синъ му се присмивалъ.

Единъ день Гривъ разпрегналъ воловетѣ отъ ралото и ги подкаралъ да ги напои на езерото. Ала, както вървѣлъ край водата, спъналъ се о единъ камъкъ и изтървалъ торбичката си, която носѣлъ въ ржка. Торбичката се търкулнала и потънала. Въ нея му билъ хлѣба за цѣль день, гаванцитѣ съ солта и кремъка и ударника, съ които си запалвалъ огънь презъ хладнитѣ утрини. Гривъ обиколилъ отсамъ, обиколилъ оттаткъ, разбралъ, че не ще може да извади торбичката, и се върналъ на нивата. Но после си спомнилъ за ру-

салката съ златнитѣ коси. Той закъснѣлъ вечеръта, отишелъ на езерото и направилъ както му била казала тя. Надъ водата изплувала чудно хубава русалка съ голѣма синя звезда въ коситѣ. Гривъ едвамъ я позналъ — толкова била порастнала и разхубавѣла.

— Изтървахъ си торбичката, — рекълъ той. — Намѣри я и ми я подай!

Русалката се гмурнала въ водата и показала една златна торбичка, цѣлата обшита съ безценни камъни.

— Тая ли е? — попитала тя усмихната.

— Не е, — отвърналъ смаянъ Гривъ.

Русалката се гмурнала пакъ и показала сребърна торбичка, украсена съ златни пискюли.

— И тази не е.

Русалката изчезнала за трети пжтъ и издигнала пѣстра вълнена торбичка.

— Ха, тая е, — поелъ я Гривъ.

— Като отплата за добрината, която ми стори тогава, давамъ ти и сребърната торбичка, — рекла русалката. А като награда, дето не се помами да вземешъ чужда торба, на ти и златната.

Гривъ нарамилъ торбичкитѣ и си отишѣлъ радостенъ. Мащехата му ги взела и ги изсипала на розката. Отъ сребърната торбичка издрънчали купъ едри жълтици, а отъ златната се изсипали цѣло кринче безценни камъни. Смаяли се.

— Ами кой ти ги даде? — попитала мащехата.

Гривъ разказалъ всичко.

— Ти си простъ и глупавъ, — рекла накрай мащехата. — Не си за такова богатство! Я иди да спишъ!

И тя взела жълтицитѣ и безценнитѣ камъни и ги скрила за своя синъ.

Гривъ излѣзълъ съ наведена глава, легналъ си на своето одърче въ пещника и горчиво заплакалъ.

На другия день мащехата събудила Грива рано-рано, дала му една голѣма торба, казала му да я изтърве въ езерото и му поръчала, ако русалката му покаже пакъ златна торба, да излѣже, че е негова и да я вземе. Гривъ направилъ както му било поръчано и вечеръта извикалъ русалката. Но още при първото си спущане русалката извадила сжщата негова торба и Гривъ, като не можелъ да лѣже, отишелъ си само съ нея въ кжщи. Скарала му се мащехата и на следния день го изпратила пакъ на езерото. Но и тая вечеръ станало сжщото.

Най-сетне мащехата решила да изпрати своя синъ. Научила го тя какъ да излѣже и му дала торбата. Рамъ отишелъ на езерото, пуствналъ торбата и като се стъмнило, извикалъ русалката.

— Кой си ти и защо ме викашъ? — запитала го русалката.

— Гривъ. Изтървахъ си торбата въ езерото.

— Ти не си Гривъ. Той е по-голѣмъ и по-силенъ.

— Азъ съмъ, ами отъ грижа за торбата се смалихъ и отслабнахъ.

Русалката извадила Рамовата

Продължава на стр. 3

НА НОСЪ КАЛИАКРА

Добруджа бѣше свободна.

Нашата войска достигна нѣкогашната ромънска граница и се закле, че нѣма да позволи на чужди орди да тъпчатъ златната добруджанска земя, свещеното огнище на първата българска държава.

Ние, които придружавахме нашитѣ полкове въ похода имъ изъ Добруджа, бѣхме пребродили добруджанската равнина и вече жадувахме за другата непозната красота на освободената земя — за нейния черноморски брѣгъ.

— Сега накжде? — се запитаме дружно.

— Къмъ носъ Калиакра, къмъ онази примамна и легендарна слънчева земя, дълбоко врѣзана въ синитѣ води на Черно море!

Една лека моторна кола ни понесе къмъ тоя чуденъ български край.

Безкрайната добруджанска равнина се разгъна предъ насъ: царевици, слънчогледи, ожънати ниви и никжде ни дрѣвце, ни село, ни човѣкъ. Сжщинска степь! Безлюдната и неизгледна равнина вмѣсто да ни

радва, започна да ни плаши.

Пжтувахме вече два часа, а Калиакра все още не се виждаше.

Спрѣхме за мигъ, огледахме глухото поле и напосока трѣгнахме на изтокъ. Неочаквано въ далечината се мѣрна село. Презъ високи необрани слънчогледи се запжтихме къмъ непознатото село, но изведнажъ промѣнихме посоката и скочихме отъ колата: предъ насъ голѣма черна вѣтърна мелница мелѣше златното добруджанско жито. Единадесетъ исполински крила се въртѣха надъ главитѣ ни. Тежко скриптѣше старото дървено сърдце на вѣтърната мелница. Две простички човѣшки сжщества се мѣрнаха на високитѣ й прозорчета, кимнаха ни дружелюбно, така както киматъ джуджета и куквички отъ хралупитѣ на дървени-тѣ тиролски часовници и изчезнаха въ дънъ земя.

Сега бѣхме на правъ пжтъ. Далече нѣкжде на хоризонта лъсна ивица вода. Бѣлна се и фарътъ. Навлизахме въ пуста и камениста мѣстность, сякашъ обагрена съ червена кръвь. Пжтътъ се стѣсни силно, над-

веси се надъ стрѣменъ брѣгъ и поведе колата ни презъ малка порта на нѣкогашна крепость съ порутени стени и бойници. Колата спрѣ въ срѣдата на неширокъ дворъ, ограденъ съ ниски бѣли кжщички. При насъ дотичаха пазачитѣ на радиофарътъ — десетина здрави, съ загорѣли лица войници отъ морската служба.

Ето ни най-после на Калиакра! Всичко, което години наредъ бѣхме мислили и строили за тоя страненъ кжтъ земя рухна. Хилядолѣтия Черно море яростно е нападало твърдата грѣдь на Калиакра, къртило е камъкъ следъ камъкъ, подривало е отъ основи огромни земни блокове, ала все пакъ камъкътъ е останалъ по-могщъ отъ водната стихия. Така и до день днешенъ носъ Калиакра си остава най-дългиятъ носъ по нашия черноморски брѣгъ, врѣзанъ две хиляди метра въ морската вода.

Колко недостжпенъ и легендаренъ е тоя носъ! Стотици години преди Христа варвари, гърци и римляни сж го преграждали отъ западъ, бранили сж нашата бждеща родина и отъ тукъ сж нападали чужди земи. Неговитѣ недостжпни пещери сж криели богатствата на